

52. sz. Egyezmény

az éves fizetett szabadságról

A Nemzetközi Munkaügyi Szervezet Általános Konferenciája,

Amelyet a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa hívott össze Genfben, és amely 1936. június 4-én huszadik ülészakára ült össze, és

Miután úgy határozott, hogy elfogad az évenkénti fizetett szabadságra vonatkozó egyes javaslatokat, - amely téma az ülészak napirendjének második pontjaként szerepelt, és

Miután úgy döntött, hogy ezeket a javaslatokat egy nemzetközi Egyezmény formájában adja közre,

a mai napon, 1936. június 24-én elfogadja az alábbi Egyezményt, amely „A fizetett szabadságról szóló 1936. évi Egyezmény” néven idézhető:

1. cikk

1. A jelen Egyezmény az alább felsorolt - akár állami, akár magántulajdonban lévő - vállalatokban és intézményekben foglalkoztatott személyekre nyer alkalmazást:

- (a) olyan vállalatok, amelyekben termékeket készítenek, átalakítanak, tisztítanak, javítanak, díszítenek, dolgoznak fel vagy eladásra tesznek alkalmassá, illetve bontanak le vagy semmisítenek meg, továbbá az olyan vállalatok, amelyekben anyagokat alakítanak át, beleértve a hajóépítő vállalatokat, valamint az elektromos áram vagy bármilyen más hajtóerő előállításával, átalakításával és továbbításával foglalkozó vállalatokat;
- (b) olyan vállalatok, amelyek kizárólag vagy főként a következő műtárgyak építési, újraépítési, karbantartási, tatarozási, átalakítási vagy lebontási munkálataival foglalkoznak:
 - épületek, vasutak, közúti vasutak, légi kikötők, kikötők, dokkok, kőgátak, az árvíz és a parti erózió ellen védelmet nyújtó művek, csatornák, behajózási, tengerhajózási vagy légi közlekedési berendezések, utak, alagutak, hidak, völgyhidak, gyűjtőcsatornák, közönséges levezető csatornák, kutak, öntözési és alagsövezési berendezések, távközlési berendezések, villamos energiát és gázt termelő vagy elosztó berendezések, olajvezetékek vízvezeték-berendezések,
 - továbbá más hasonló munkákkal foglalkozó, valamint bármely ilyen munka elvégzését, vagy szerkezetek létrehozását megelőző előkészítő és alapozó munkálatokat végző vállalatok;
- (c) a közúti, vasúti, belvízi és légi személy- vagy áruszállítással foglalkozó vállalatok, ideértve az áruknak kikötőkben, rakpartokon, lerakodóhelyeken, raktárakban vagy légi kikötőkben való kezelését intéző vállalatokat is;
- (d) a bányák, kőbányák és a föld kincseinek kiaknázására szolgáló egyéb üzemek;
- (e) a kereskedelmi vállalatok, ideértve a postai és a távközlési intézményeket;

- (f) azok az intézmények és közigazgatási szolgálatok, amelyeknek személyzetét túlnyomóan irodai munkával foglalkoztatják;
- (g) a sajtóvállalatok;
- (h) a betegek, gyengélkedők, szegények és elmebetegek gondozásával és kórházi ellátásával foglalkozó intézmények;
- (i) a szállodák, éttermek, panziók, klubok, kávéházak és más, felüdülést szolgáló intézmények;
- (j) a színházak és nyilvános szórakozóhelyek;
- (k) olyan intézmények, amelyek egyidejűleg kereskedelmi és ipari jellegűek, de nem teljesen illenek az imént felsorolt csoportok valamelyikébe.

2. Az illetékes hatóság állapítja meg minden országban - az érintett legrepresentatívabb munkaadói és munkavállalói szervezetekkel folytatott konzultáció után, ha ilyenek léteznek -, a határvonalat egyfelől az előző bekezdésben említett vállalatok és intézmények, másfelől a jelen Egyezmény hatálya alá nem eső vállalatok és intézmények között.

3. Az illetékes hatóság minden országban kizárhatja a jelen Egyezmény alkalmazását:

- (a) az olyan vállalatokban és intézményekben foglalkoztatott személyekre nézve, ahol csak a munkaadó családtagjai dolgoznak;
- (b) a közigazgatásban foglalkoztatott személyekre nézve, akik foglalkoztatási feltételeik alapján a jelen Egyezményben megszabott szabadsággal legalább egyenlő időtartamú évi fizetett szabadságra tarthatnak igényt.

2. cikk

1. Minden személynek, akire a jelen Egyezmény hatálya kiterjed, egyévi folyamatos szolgálat után legalább hat munkanapra terjedő évi fizetett szabadságra van joga.

2. A tizenhat éven aluli személyeknek, ideértve az ipari tanulókat is, egyévi folyamatos szolgálat után legalább tizenkét munkanapra terjedő évi fizetett szabadságra van joguk.

3. Nem számítanak az évi fizetett szabadságba

- (a) a hivatalos és szokásos ünnepnapok;
- (b) a betegség folytán bekövetkezett munkamegszakítások.

4. Az ország törvényei és rendeletei különleges körülmények között megengedhetik az évi fizetett szabadság több részletben történő kiadását, de csak a szabadságnak a jelen cikkben meghatározott legrövidebb tartamát meghaladó részére vonatkozólag.

5. Az évi fizetett szabadság tartamának a szolgálati idővel arányosan kell emelkednie, az ország törvényeiben és rendeleteiben megállapított feltételek szerint.

3. cikk

Minden személy, aki a jelen Egyezmény 2. cikke alapján szabadságot vesz ki, a szabadság teljes tartamára megkapja:

- (a) vagy szokásos javadalmazását, amelyet az ország törvényeiben és rendeleteiben megállapított módon kell kiszámítani, ide értve természetbeni javadalmazásának ellenértékét, ha a kérdéses személyt természetbeni javadalmazás is megilleti;
- (b) vagy a kollektív szerződésben meghatározott javadalmazást.

4. cikk

Minden olyan megállapodást, amely szerint a munkavállaló lemond az évi fizetett szabadságra való jogáról, vagy amely szerint nem veszi igénybe ezt a szabadságot, semmisnek kell tekinteni.

5. cikk

Az ország törvényei és rendeletei úgy rendelkezhetnek, hogy minden személy, aki évi fizetett szabadságának tartama alatt díjazásért munkát vállal, az említett szabadság teljes tartamára megfosztható javadalmazásától.

6. cikk

Minden személynek, akit a munkaadónak felróható okból bocsátottak el, mielőtt a neki járó szabadságot kivette volna, a jelen Egyezmény alapján öt megillető szabadság minden napjára a 3. cikkben megállapított javadalmazást kell folyósítani.

7. cikk

A jelen Egyezmény hatékony alkalmazásának megkönnyítése érdekében minden munkaadó köteles, az illetékes hatóság által jóváhagyott módon, nyilvántartást vezetni:

- (a) az általa foglalkoztatott személyek szolgálatbelépésének napjáról, és az egyes munkavállalókat megillető évi fizetett szabadság tartamáról;
- (b) arról, hogy a munkavállalók mely napokon vették ki évi fizetett szabadságukat;
- (c) arról a javadalmazásról, amelyet az egyes munkavállalók az évi fizetett szabadság tartamára kaptak.

8. cikk

Minden tagállam, amely a jelen Egyezményt ratifikálja, köteles megfelelő jogkövetkezményeket megállapítani az Egyezmény végrehajtásának biztosítására.

9. cikk

A jelen Egyezmény egyetlen rendelkezése sem érinti azokat a törvényeket, ítéleteket, jogszokásokat, valamint munkaadók és munkavállalók közötti megállapodásokat, amelyek a jelen Egyezményben megállapított feltételeknél kedvezőbb feltételeket biztosítanak.

10. cikk

A jelen Egyezmény hivatalos ratifikációit a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával kell közölni nyilvántartásba vétel céljából.

11. cikk

1. A jelen Egyezmény a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet tagállamai közül csak azokra nézve kötelező, amelyeknek ratifikációit a főigazgató nyilvántartásba vette.

2. Az Egyezmény azon időponttól számított tizenkét hónap múlva lép hatályba, amikor két tagállam részéről történt ratifikációt a főigazgató nyilvántartásba vette.

3. A továbbiakban a jelen Egyezmény minden további tagállamra nézve tizenkét hónappal azután lép hatályba, hogy a tagállam ratifikációját nyilvántartásba vették.

12. cikk

Amint a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet két tagállamának ratifikációját nyilvántartásba vette, a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatója a Szervezet valamennyi tagállamát köteles értesíteni. Ugyancsak értesítenie kell a tagállamokat a Szervezet más tagjai által vele később közölt ratifikációk nyilvántartásba vételéről.

13. cikk

1. A jelen Egyezményt ratifikáló tagállam a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal főigazgatójával egy nyilvántartásba vétel céljából közölt nyilatkozat útján mondhatja fel az Egyezményt első hatályba lépésének időpontjától számított tíz év elteltével. Az ilyen felmondás a nyilvántartásba vételét követő egy év elteltével válik hatályossá.

2. Az a tagállam, amely a jelen Egyezményt ratifikálta, és amely az előző bekezdésben említett tíz éves időszak lejártá utáni egy éven belül nem él a jelen cikkben biztosított felmondási jogával, újabb tíz éves időszakra kötelezettségben marad. Ezt követően minden tíz év elteltével mondhatja fel a jelen Egyezményt a jelen cikkben előírt feltételek szerint.

14. cikk

A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Igazgató Tanácsa az általa szükségesnek ítélt időpontokban jelentést terjeszt az Általános Konferencia elé a jelen Egyezmény helyzetéről, és megvizsgálja, kívánatos-e a Konferencia napirendjére tűzni az Egyezmény részleges vagy teljes módosításának kérdését.

15. cikk

1. Ha a Konferencia a jelen Egyezményt részben vagy egészében módosító új Egyezményt fogad el, akkor az új Egyezmény eltérő rendelkezése hiányában

- (a) az új módosító Egyezmény valamely tagállam által történő ratifikálása, tekintet nélkül a fenti 13. cikk rendelkezéseire, *ipso jure* magában foglalja a jelen Egyezmény azonnali felmondását, amennyiben és amikor az új módosító Egyezmény hatályba lép;

(b) az új módosító Egyezmény hatályba lépésekor lezárul a jelen Egyezmény ratifikálásának lehetősége a tagállamok előtt.

2. A jelen Egyezmény jelenlegi formájában és tartalmával mindenképpen érvényben marad mindazon tagállamokra nézve, amelyek a jelen Egyezményt ratifikálták, de a módosító Egyezményt nem.

16. cikk

Jelen Egyezménynek francia és angol szövegei mind hitelesek.